

КУРС

«ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТА
ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ
ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ
КОРУПЦІЇ»

Контактна інформація:

Маргарита Чабанна (з організаційних питань), chabanna@ukma.edu.ua

Оксана Нестеренко (з питань контенту курсу та оцінювання), nesterenkoACREC@ukma.edu.ua
+380978687696

Список розсилки групи: class_cppps_2017@googlegroups.com

Час проведення занять:

четвер (з 21 вересня до 16 листопада) та п'ятниця (20 жовтня), з 18:00 до 20:50,
субота (7 жовтня) з 9:30 до 12:20.

Місце: 4-318

Опис курсу:

Курс "Правові засади та інституційні механізми запобігання та протидії корупції" є міждисциплінарною навчальною дисципліною, яка присвячена правовим засадам та інституційним механізмам запобігання корупції в Україні. Слухачі курсу будуть ознайомлені з найкращими міжнародними практиками протидії корупції, новелами антикорупційного законодавства та інструментами протидії корупції в Україні. У межах курсу студенти отримають знання щодо системи та функцій відповідних органів: Національного антикорупційного бюро України; Національного агентства з питань запобігання корупції; Державної служби фінансового моніторингу; Антикорупційної прокуратури та спеціалізованих прокурорів; Державної фінансової інспекції; Антимонопольного комітету України; Парламентського комітету з питань запобігання та протидії корупції; тимчасових слідчих комісії. Окремим блоком будуть висвітлені питання співвідношення понять: «корупційне правопорушення», «конфлікт інтересів», «інші пов'язані з корупцією правопорушення». Роз'яснена класифікація та розмежування «корупційного правопорушення» та «конфлікту інтересів» на прикладах судових рішень. Також під час курсу будуть розглянуті питання доступу до публічної інформації, захисту викривачів. Слухачі курсу набудуть практичних навичок щодо протидії корупції під час здійснення державних закупівель, щодо проведення антикорупційної експертизи, оцінки корупційних ризиків. Окрема тема присвячена питанню повернення активів, одержаних унаслідок корупційних правопорушень.

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ

№	Тема	Дата	Час	Форма	Ауд.	Лектор	Зміни до розкладу
1	Антикорупційна реформа в Україні 2014-2017	21.09.17	18:00-18:50	лекція-дискусія	4-318	Іван Пресняков	
			18:50-20:50	лекція-дискусія		Віталій Шабунін	
2	Правові засади та інституційні механізми запобігання корупції	28.09.17	18:00-20:50 (два заняття)	лекція-обговорення та case-study	4-318	Професор Микола Хавронюк	
			05.10.17	18:00-19:20 (одне заняття)			
3	Корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, конфлікт інтересів	05.10.17	19:30-20:50	Лекція-дискусія	4-318	Микола Хавронюк	
4	Світовий досвід: як сформувати в країні культуру «чесної гри»	07.10.17	09:30-12:20	лекція-дискусія	4-318	Max Vader	
3	Корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, конфлікт інтересів	12.10.17	18:00-19:20	Case-study (практичне заняття)	4-318	Микола Хавронюк	
5	Правовий захист викривачів	12.10.17	19:30-20:50	лекція-дискусія	4-318	Оксана Нестеренко	
6	Право на доступ до публічної інформації як інструмент запобігання корупції	20.10.17 (п'ятниця)	18:00-19:20	лекція-дискусія	4-318	Оксана Нестеренко	
			19:20-20:50	Робота в малих групах (практичне заняття)			
7	Викриття та попередження корупції під час проведення публічних закупівель	02.11.17	18:00-19:20	лекція-обговорення	4-318	Олена Щербан	
			19:20-20:50	case-study			
8	Повернення активів, одержаних унаслідок корупційних правопорушень.	09.11.17	18:00-19:20	лекція-обговорення	4-318	Дар'я Каленюк	
			19:20-20:50	case-study			

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ КУРСУ

Оцінювання знань та вмінь студентів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ:

Шкала	Оцінка за національною шкалою	Визначення	
A	91-100	відмінно	Дуже високий рівень знань; високий рівень із незначними помилками
B	81-90	добре	Дуже добре; більш ніж середні знання, але з деякими помилками
C	71-80	добре	Добре; загалом гарна робота, але є достатня кількість помітних помилок
D	66-70	задовільно	Задовільно; але із значними недоліками
E	60-65	задовільно	Достатньо; досягнуті мінімальні критерії
F	30-59	незадовільно	Незадовільно; потрібна деяка додаткова робота
F	0-29	незадовільно	Неприйнятно; потрібна значна додаткова робота

Розподіл балів у межах курсу

ОЦІНКА СКЛАДАЄТЬСЯ З ДВОХ БЛОКІВ:

Перший блок за роботу протягом курсу 70 % від загальної оцінки (тобто макс. 70 балів)						Другий блок 30 % від загальної оцінки (тобто макс. 30 балів)	
Підготовка антикорупційної програми		Письмова робота з теми «Антикорупційний суд»		Розв'язування завдань (case-study)		Робота під час заняття	Підсумковий контроль тести+завдання
25	A	15	A	10	A	від 1 до 3 балів	від 30 до 1 балів
20	B	12	B	8	B		
15	C	9	C	6	C		
10	D	6	D	4	D		
5	E	3	E	2	E		

Дедлайни підготовки письмових робіт:

- 🕒 Підготовка антикорупційної програми: 1 листопада 2017 р.
- 🕒 Письмова робота "Тема Антикорупційний суд": 10 листопада 2017 р.
- 🕒 Курс передбачає виконання трьох завдань протягом курсу, щодо кожного конкретного завдання викладач повідомить дедлайн.

Всі письмові роботи надсилати на ел. адресу: nesterenkoACREC@ukma.edu.ua

ЛЕКЦІЇ, ДИСКУСІЇ ТА CASE-STUDY:

Ви повинні бути підготовлені до дискусій і завдань, які будуть обговорюватися протягом заняття, та брати активну участь. Протягом курсу можуть бути невеличкі зміни до вимог курсу, про що буде додатково повідомлено через список розсилки класу (class_cpss_2017@googlegroups.com) та зроблено усне оголошення. Ви особисто відповідальні про обізнаність щодо цих змін, навіть якщо ви були відсутні на занятті, а також відповідальні за збереження в курсі цих змін, навіть якщо ви не відвідували заняття. Будь ласка, під час занять вимикайте мобільні телефони, не запізнюйтеся на заняття. Також дозволяється застосування лептопів для потреб обговорення завдань занять.

ВЕБ-САЙТ КУРСУ:

програма, анонси та навчальні матеріали будуть розміщені на веб-сайті ACREC

СПИСОК РОЗСИЛКИ ГРУПИ:

куратори курсу будуть робити оголошення через розсилку. Ви особисто відповідальні за ознайомлення із цими оголошеннями.

ПРАВИЛА ЛИСТУВАННЯ ЕЛ. ПОШТОЮ:

прохання надсилати ел. листи лише в таких випадках: 1) щодо призначення додаткової індивідуальної консультації; 2) повідомлення про відсутність на занятті та її причини; 3) прохання надіслати ще раз анонси, зміни до програми, розкладу чи інші додаткові матеріали курсу.

Будь ласка, не надсилайте будь-які інші повідомлення електронною поштою, зокрема щодо прохань роз'яснити матеріали курсу або процедури занять чи підсумкового контролю. Ці питання прошу ставити після занять або під час індивідуальних консультацій. Ми будемо відповідати на листи, які стосуються лише цієї політики.

ОТРИМАННЯ ДОДАТКОВИХ БАЛІВ:

курс не передбачає можливості будь-яких додаткових форм завдань для отримання додаткових балів крім тих, що передбачає програма.

ПРАВИЛА ПОВОДЖЕННЯ НА ЗАНЯТТЯХ:

обговорення та дискусії під час занять повинні бути жвавими та цікавими, але прохання вилловлювати Ваші коментарі ввічливо. Будь ласка, виявляйте повагу до чужої точки зору й висловлюйте вашу незгоду з аргументами інших у ввічливій формі.

ЕТИЧНІ ПРАВИЛА ЩОДО НАПИСАННЯ РОБІТ:

Усі студенти повинні особисто працювати над проектом, співпраця з іншими студентами передбачається в межах виконання спільного проекту. Студенти зобов'язані робити посилання в роботі на використані джерела, а використання публікацій, досліджень без посилань вважається плагіатом. Плагіат є недопустимим та призведе до втрати права отримати кредити за курс.

ПЛАН ТА ОПИС ТЕМ КУРСУ

**«ПРАВОВІ ЗАСАДИ
ТА ІНСТИТУЦІЙНІ
МЕХАНІЗМИ
ЗАПОБІГАННЯ ТА
ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ»**

ТЕМА 1.

АНТИКОРУПЦІЙНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ 2014-2017 РР.

План

- ▶ Упровадження антикорупційної реформи в Україні 2014-2017 рр.
- ▶ Реформа антикорупційних органів після Революції Гідності: перемоги та поразки.
- ▶ Тенденції боротьби з корупцією в Україні.

Опис теми:

Під тиском громадянського суспільства та міжнародних акторів Українська влада провела найбільшу антикорупційну реформу за все існування України. Було прийнято нове антикорупційне законодавство та створені нові антикорупційні органи, зокрема Національне антикорупційне бюро України, Національне агентство з питань запобігання корупції, Антикорупційна прокуратура, Агентство з розшуку та менеджменту активів. Наразі обговорюється питання запровадження антикорупційного суду в Україні. Отже, мета лекції – докладно розкрити впровадження антикорупційних реформ України, показати їх переваги, недоліки, тенденції та перспективи.

Викладачі:

Іван Пресняков,
Віталій Шабунін.

Література

- 👁 Domestic Conditions for Reform // Rose-Ackerman S. Corruption and government: causes, consequences, and reform. – Cambridge: Cambridge University Press, 1999. – P. 198-222.
- 👁 Марчук А. Аналітичне дослідження «Оцінка виконання Антикорупційної стратегії: досягнення та проблеми: АСРЕС та Антикорупційного штабу / А. Марчук, О. Нестеренко. – К, 2017.
- 👁 Антикоррупционные реформы в Украине. 3-ий раунд мониторинга в рамках Стамбульского плана действий по борьбе с коррупцией // Организация экономического сотрудничества и развития. Сеть по борьбе с коррупцией для стран Восточной Европы и Центральной Азии. – Париж, 24 марта 2015 г.
- 👁 Альтернативний звіт з оцінки ефективності впровадження державної антикорупційної політики / [М. І. Хавронюк, І. Б. Коліушко, В. П. Тимошук та ін.]; за заг. ред. М.І. Хавронюка. – К., 2017. – 445 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pravo.org.ua/img/zstored/files/AZ_final.pdf

ТЕМА 2.

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Література

План

- 🕒 Корупція: сутність, поняття та правова природа.
- 🕒 Правові засади запобігання корупції.
- 🕒 Антикоруційна експертиза.
- 🕒 Антикоруційна програма державної установи.

Опис теми:

Мета теми – надати студентам необхідні знання щодо явища корупції та способів запобігання йому. В результаті опанування знань студенти навчаться:

- 1) обирати й застосовувати положення законодавства у сфері запобігання корупції; 2) правильно, відповідно до його точного змісту, тлумачити закон про запобігання корупції, а також інші закони в цій сфері; 3) виявляти й аналізувати тенденції судової практики щодо запобігання корупції та оцінювати їх з погляду відповідності закону й міжнародним зобов'язанням України; 4) критично оцінювати нові норми законодавства про запобігання корупції; 5) застосовувати альтернативні способи розв'язання правового конфлікту, який виникає між корупційним правопорушником, з одного боку, та державою, суспільством і громадянами, з іншого; 6) обирати й застосовувати засоби усунення наслідків корупційних правопорушень; 7) проводити антикорупційну експертизу та розробляти антикорупційну програму для державної установи.

Викладач:

Микола Хавронюк.

- 👁 Осика І. Методологія проведення громадської антикорупційної експертизи / І. Осика, М. Хавронюк, О. Хмара, Т. Яцків. – К.: Програма розвитку ООН, 2012. – 54 с.
- 👁 Протидія корупційній злочинності в Україні: навч. посібник / [Дмитрик Ю.І., Йосифович Д.І., Красницький І.В., Мельник С.І., Пряхін Є.В., Якімова С.В.]; за заг. ред. І. В. Красницького. – Львів: Львівський держ. ун-т внутрішніх справ, 2010. – 308 с.
- 👁 Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства / за ред. М. І. Хавронюка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: ВД «Дакор», 2017. – 496 с.
- 👁 Злочини проти власності: науково-практичний коментар Кримінального кодексу України і методика розслідування / за ред. М.І. Хавронюка. – К.: ВД «Дакор», 2017. – 448 с.
- 👁 Хавронюк М.І. Методологія проведення громадської антикорупційної експертизи (2016)/ Хавронюк М. -- К.: Програма Розвитку ООН, 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pravo.org.ua/img/zstored/files/1_%20Методологія%20-%20М_Хавронюк%2В.pdf

.....

.....

.....

.....

ТЕМА 3.

КОРУПЦІЙНІ ТА ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ ПРАВОПОРУШЕННЯ, КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

План

- ▶ Корупційне правопорушення: поняття та види.
- ▶ Конфлікт інтересів: поняття та сутність.
- ▶ Співвідношення понять: «корупційне правопорушення», «конфлікт інтересів», «пов'язані з корупцією правопорушення».

Опис теми:

Корупційне правопорушення: поняття та види.
Конфлікт інтересів: поняття та сутність. Співвідношення понять: «корупційне правопорушення», «конфлікт інтересів», «пов'язані з корупцією правопорушення».
Проблеми класифікації та розмежування на прикладах судових рішень. Аналіз українського законодавства на відповідність міжнародним стандартам.

Викладач:

Микола Хавронюк.

Література

- 👁️ Посібник ОЕСР з вирішення конфлікту інтересів на державній службі: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.oecd.org/gov/ethics/2957345.pdf>
- 👁️ Методичні рекомендації з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб: Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції від 10.06.2016 № 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nazk.gov.ua/metodychni-rekomendaciyi>
- 👁️ Моніторинговий звіт ОЕСР щодо України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://www.oecd.org/daf/anti-bribery/Ukraine-Round-3-Monitoring-Report-ENG.pdf>
- 👁️ Узагальнені результати Третього раунду оцінки Групи держав проти корупції (GRECO): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/general/Compendium_Thematic_Articles_EN.pdf

ТЕМА 4.

СВІТОВИЙ ДОСВІД: ЯК СФОРМУВАТИ В КРАЇНІ КУЛЬТУРУ «ЧЕСНОЇ ГРИ»

Література

План

- Еволюція протидії корупції та легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом у світі: ретроспективний погляд.
- Міжнародно-правові стандарти у сфері протидії корупції та легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом.
- Ефективні антикорупційні інструменти та стратегії: огляд найкращих світових практик.

Опис теми:

Еволюція протидії корупції та легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом у світі: ретроспективний погляд. Боротьба з корупцією в США, Англії, Італії, Скандинавських країнах та ін. Міжнародно-правові стандарти у сфері протидії корупції та легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом. Конвенція ООН проти корупції, Конвенція Ради Європи «Про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом», Міжамериканська конвенція про боротьбу з корупцією, Конвенція про боротьбу з корупцією, яка зачіпає посадових осіб Європейських Співтовариств або посадових осіб держав – членів Європейського Союзу. Ефективні антикорупційні інструменти та стратегії: огляд найкращих світових практик. Проблематика універсальності та ефективності антикорупційних інструментів. Виклики для розбудови ефективних антикорупційних стратегій у captured states.

Викладач:

Max Bader.

- OSCE. 2016. Handbook on Combating Corruption.
- Cooley, Alexander, and J. C. Sharman. "Blurring the line between licit and illicit: transnational corruption networks in Central Asia and beyond." Central Asian Survey 34, no. 1 (2015): 11-28.
- Engvall, Johan. Against the Grain: How Georgia Fought Corruption and What It Means" Silk Road Studies (2012).
- Mungiu-Pippidi, Alina. "Controlling corruption through collective action." Journal of Democracy 24, no. 1 (2013): 101-115.
- Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_029
- Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією Ради Європи: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_102
- Міжамериканська конвенція проти корупції від 29.03.1996: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/998_089.
- Декларація Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з корупцією і хабарництвом у міжнародних комерційних операціях від 16 грудня 1996 р.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_369.
- Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції // Дата підписання: 31.10.2003, дата ратифікації Україною: 18.10.2006; дата набрання чинності для України: 01.01.2010: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_c16.
- Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності // Дата підписання: 15.11.2000; дата ратифікації: 04.02.2004; дата набуття чинності для України: 21.05.2004: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_789.
- Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) // Дата підписання: 27.01.1999; дата ратифікації Україною: 18.10.2006; дата набрання чинності для України: 01.03.2010: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_101.

ТЕМА 5.

ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ВИКРИВАЧІВ

План

- ▶ Викривач: поняття та значення правового захисту викривачів для протидії корупції.
- ▶ Найкращі практики правового захисту викривачів у світі.
- ▶ Правовий захист викривачів в Україні.
- ▶ Практичні рекомендації щодо запровадження механізму захисту викривачів. Канали розкриття інформації.

Опис теми:

Мета лекції розкрити концепт, правову природу whistleblowing, значення захисту викривачів (whistleblowers), моделі правового захисту (американська, англо-австралійська). Найкращі практики правового захисту викривальників у світі (досвід Канади, Австралії, Англії, США, ПАР, Японії). Механізми захисту викривальників від репресій, умови їх звільнення від кримінальної відповідальності за розкриття таємної інформації, прийнятні канали розкриття інформації, розкриття інформації та публічний інтерес. Упровадження інституту захисту викривальників в Україні.

Викладач:

Оксана Нестеренко.

Література

- 👁 Latimer, Paul and Brown, A. J., Whistleblower Laws: International Best Practice, Monash U. Department of Business Law & Taxation Research Paper No. 1326766 (Nov. 1, 2008), <http://ssrn.com/abstract=1326766> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1326766>
- 👁 Правовий захист викривачів / за заг. редакцією Нестеренко О. В., Шостко О. Ю. — Харків: ТОВ «Видавництво „Права людини“», 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://acrec.org.ua/wp-content/uploads/2017/02/03_vlppk_Whistleblower-book_color_ukr_light-site.pdf
- 👁 Нестеренко О.В. Правовий захист викривальників (whistleblowers): теоретичні аспекти та конституційна необхідність / О. В. Нестеренко // Право України. – 2014. – № 12. – С. 104–111.
- 👁 Шостко О. Правовий захист викривачів корупційних правопорушень / О. Ю. Шостко, О.В. Нестеренко // Юридичний науковий електронний журнал. – 2017. – № 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lsej.org.ua/3_2017/44.pdf
- 👁 Методичні рекомендації щодо організації роботи із повідомленнями про корупцію, внесеними викривачами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mtu.gov.ua/files/Методичні%20рекомендації.pdf>

ТЕМА 6.

ПРАВО НА ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Література

План

- ▶ Право на доступ до публічної інформації: поняття та значення.
- ▶ Обмеження доступу до публічної інформації.
- ▶ Суспільна необхідна інформація: теорія та практика.
- ▶ Механізм реалізації права на доступ до публічної інформації.
- ▶ Обов'язки та відповідальність розпорядників інформації за неправомірну відмову в наданні інформації.

Опис теми:

Заняття буде спрямовано на опанування знань та навичок практичного застосування законів у сфері доступу до інформації. Студенти отримують знання щодо застосування трискладового тесту (ч. 2 ст. 6 Закону України "Про доступ до публічної інформації"), ефективних методів оскарження відмови в наданні інформації.

Викладач:

Оксана Нестеренко.

- 👁️ Закон України "Про доступ до публічної інформації": науково-практичний коментар / авт. Р. Головенко, Д. Котляр, О. Нестеренко, Т. Шевченко. – К.: ГО "Фундація "Центр суспільних медіа", 2012. – 334 с.
- 👁️ Головенко Р.Б. Доступ до публічної інформації: посібник із застосування «трискладового тесту» / за заг. ред. Д. М. Котляра / Р. Б. Головенко, Д.М.Котляр, Д.М. Слизьконіс. – К.: ЦПСА, 2014.
- 👁️ Як оскаржити порушення права на доступ до публічної інформації? / Практичний посібник // Центр демократії та верховенства права. – К., 2016.
- 👁️ Правові позиції Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та судова практика щодо реалізації права на доступ до публічної інформації. – К.: К.І.С., 2015.
- 👁️ Інформація, що становить суспільний інтерес: контексті практики застосування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://stop-x-files-ua.org/?p=5669>
- 👁️ Методичні рекомендації щодо практичного впровадження Закону України «Про доступ до публічної інформації» / [М. В. Лациба, О. С. Хмара, В. В. Андрусів [та ін.]; Укр. незалеж. центр політ. дослідж. – К.: [Агентство «Україна»], 2011. – 144 с. – Режим доступу: <http://www.ucipr.kiev.ua>
- 👁️ Рішення Європейського суду з прав людини щодо доступу до інформації / за заг. редакцією Шевченко Т.С., Павліченко О.М. – К.: Москаленко О.М., 2014. – 200 с.

ТЕМА 7.

ВИКРИТТЯ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ КОРУПЦІЇ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

План

- ▶ Державні закупівлі, як сектор з високими корупційними ризиками.
- ▶ Шляхи протидії корупції у сфері державних закупівель.

Опис теми:

Під час заняття студенти отримують знання та практичні навички щодо системи державних закупівель в Україні, законодавчого регулювання держзакупівель, а також принципів роботи органів контролю та правоохоронних органів у цій сфері. На прикладах найвідоміших корупційних тендерів буде висвітлено, як працює корупція у сфері державних закупівель, зокрема справи “Вишки Бойка”, закупівля швидких допомог МОЗом, “Малина для Януковича по 670 гривень” та інші. Також студенти навчатимуться принципам роботи з веб-порталом держзакупівель та будуть розглянуті конкретні кейси щодо пошуку та виявлення на практиці ознак корупції під час закупівлі.

Викладач:

Олена Щербан.

Література

- 👁 «Про публічні закупівлі»: Закон України від 11.06.2017 № 2019-19[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/922-19>
- 👁 Угода про державні закупівлі COT [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/981_050
- 👁 Директиви ЄС про закупівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eupublicprocurement.org.ua/wp-content/uploads/2015/02/EU-PP-Directives-Compendium_UKR.pdf
- 👁 Угода про асоціацію між ЄС та Україною – визначає зобов'язання України щодо реформування та розвитку державних закупівель, їх адаптації до стандартів ЄС. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/rada/show/984_a11
- 👁 Щорічні звіти Міністерства економічного розвитку та торгівлі щодо стану закупівель. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=Zviti>
- 👁 Поточна ситуація щодо закупівель в конкретних державних установах, органах та підприємствах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: tender.me.gov.ua

ТЕМА 8.

ПОВЕРНЕННЯ АКТИВІВ, ОДЕРЖАНИХ УНАСЛІДОК КОРУПЦІЙНИХ ПРАВOPOPУШЕНЬ

План

- ▶ Інструменти повернення корупційних активів.
- ▶ Особливості кримінальної конфіскації активів, одержаних унаслідок корупційних правопорушень в Україні.
- ▶ Правові та процедурні аспекти повернення активів, одержаних унаслідок корупційних правопорушень із-за кордону.

Опис теми:

Під час заняття будуть розглянуті проблеми у сфері повернення активів, одержаних унаслідок корупційних правопорушень. Проаналізовано переваги та недоліки впровадження кожного інструменту повернення активів, одержаних унаслідок корупційних правопорушень в Україні, на прикладах практичних кейсів та законодавства інших країн.

Викладач:

Дар'я Каленюк.

Література

- ▶ Pereira, P., Zinkernagel G., Simone F. (2012). The role of donors in the recovery of stolen assets <http://www.cmi.no/publications/file/5309-the-role-of-donors-in-the-recovery-of-stolen.pdf>
- ▶ Pereira, P. (2012) Using Money Laundering Inverstigations to Fight Corruption in Developing Countries: Domestic obstacles and strategies to overcome them // https://www.baselgovernance.org/sites/collective.localhost/files/publications/biog_working_paper_14.pdf
- ▶ Zinkernagel G., Monteith C., Pereira P., (2013) Emerging Trends in Asset Recovery. Basel Institute on Goverance// <https://unov.tind.io/record/42146?ln=en>
- ▶ Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>

ЛЕКТОРИ КУРСУ

Микола Хавронюк –

український правознавець-кримінолог, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, професор кафедри кримінального права та кримінально-процесуального права правничого факультету Національного університету «Києво-Могилянська академія», директор з наукового розвитку і член правління Центру політико-правових реформ. Автор (співавтор) близько 50 монографій, підручників, навчальних посібників і коментарів до законів, понад 250 наукових статей і понад 50 публіцистичних статей у газетах «Дзеркало тижня», «Бізнес», «Юридическая практика», «Юридичний вісник України», «Українська правда» та ін.

Контактна інформація: kunorvahk@gmail.com

Дар'я Каленюк –

виконавчий директор Громадської Організації «Центр протидії корупції», член Ради громадського контролю при Національному антикорупційному бюро України. Спеціалізується на міжнародно-правових механізмах протидії корупції, зокрема поверненні вкрадених активів та інструментах протидії відмиванню грошей. Магістр права фінансових послуг, Чикаго-Кент коледж права. Стипендіат програми ім. Фулбрайта 2010-2011 рр.

Контактна інформація: dkaleniuk@antac.org.ua

Оксана Нестеренко –

кандидат юридичних наук, випускник програми Фулбрайт-Кеннан Інститут, Вашингтон, США (2013/2014). Автор та співавтор понад 60 публікацій, серед яких науково-практичне видання «Викривачі» (2016), монографія «Інформація в Україні: право на доступ» (2012), науково-практичне видання «Право на доступ до інформації: теорія та практика» (2009), Науково-практичний коментар до Закону України «Про доступ до публічної інформації» (2012). Є співавтором законопроекту «Про захист викривачів», а також була учасником робочої групи щодо розробки Законів України «Про доступ до публічної інформації» та «Про інформацію» (нової редакції), виступає експертом численних проектів, спрямованих на підвищення прозорості української влади і свободи засобів масової інформації, верховенства права. На сьогодні очолює Міждисциплінарний науково-освітній центр протидії корупції в Україні Національного університету «Києво-Могилянська академія», входить до консультативної ради Інституту Кеннана Української Асоціації випускників Кеннана, а також є учасником антикорупційної групи Реанімаційного пакету реформ.

Контактна інформація: nesterenkoACREC@ukma.edu.ua

Іван Пресняков –

фахівець із питань антикорупційної політики, аналізу політичного процесу, адміністративної реформи, реформи державної служби. Має значний досвід роботи у третьому секторі та міжнародних донорських організаціях. Керівник проекту ПРООН «Прозорість та доброчесність публічного сектору».

Контактна інформація: ipresniakov@gmail.com

Олена Щербан –

начальник юридичного відділу Громадської Організації «Центр протидії корупції». Закінчила Національну юридичну академію ім. Ярослава Мудрого. Спеціалізується на питаннях оскарження державних закупівель та ефективного, прозорого, правового використання публічних фінансів. Відповідає за моніторинг та оскарження державних закупівель у сфері охорони здоров'я. Працювала в Державній фінансовій інспекції міста Києва.

Контактна інформація: olena.likunova@gmail.com

МІЖНАРОДНІ ТА НОРМАТИВНО- ПРАВОВІ АКТИ ДО КУРСУ

- ⦿ Декларація Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з корупцією і хабарництвом у міжнародних комерційних операціях : від 16 грудня 1996 р.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_369.
- ⦿ Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_029
- ⦿ Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції // Дата підписання: 31.10.2003, дата ратифікації Україною: 18.10.2006; дата набрання чинності для України: 01.01.2010: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_c16.
- ⦿ Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності // Дата підписання: 15.11.2000; дата ратифікації: 04.02.2004; дата набуття чинності для України: 21.05.2004: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_789.
- ⦿ Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173) // Дата підписання: 27.01.1999; дата ратифікації Україною: 18.10.2006; дата набрання чинності для України: 01.03.2010: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_101.
- ⦿ Міжамериканська конвенція проти корупції : від 29.03.1996: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/998_089.
- ⦿ Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією Ради Європи: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_102
- ⦿ Про двадцять принципів боротьби з корупцією: Резолюція (97) 24 Комітету Міністрів Ради Європи від 06.11.1997 № R(97)24: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_845
- ⦿ Щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки: Рекомендація CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки від 17.11.2010 CM/Rec 12: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_a38
- ⦿ Про кодекси поведінки для державних службовців: Рекомендація № R (2000)10 Комітету Міністрів Ради Європи про кодекси поведінки для державних службовців : 11.05.2000 № R (2000)10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://crimcor.rada.gov.ua/komzloch/control/uk/publish/article;jsessionid=C75D14A4396DDB62F4F196E8FD76B58E?art_id=48082&cat_id=46352
- ⦿ Міжнародний кодекс поведінки державних посадових осіб (Додаток до Резолюції 51/59 Генеральної Асамблеї ООН) від 12.12.1996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://crimcor.rada.gov.ua/komzloch/control/uk/publish/article;jsessionid=ED915F3E826D5F5FB28FAFDE5517823C?art_id=48065&cat_id=46352
- ⦿ Корупція і організована злочинність у країнах, які знаходяться у періоді перебудови (Октопус). Спільний проект Комісії Європейського товариства і Ради Європи (Страсбург, 1–3 грудня 1997 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_139
- ⦿ Стамбульський план дій з боротьби проти корупції для Азербайджану, Вірменії, Грузії, Казахстану, Киргизької Республіки, Російської Федерації, Таджикистану та України (ОЕСР, Стамбул, Туреччина, 10 вересня 2003 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://crimcor.rada.gov.ua/komzloch/control/uk/publish/article;jsessionid=67DBB5688E73449D3C58796269A96301?art_id=47581&cat_id=46352
- ⦿ Бангалорські принципи поведінки суддів : Резолюція Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 р. № 2006/23. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://crimcor.rada.gov.ua/komzloch/control/uk/publish/article;jsessionid=FDDBF35CEA772BBA6DDE038AA3B87E38?art_id=48076&cat_id=46352
- ⦿ Функціонування демократичних інституцій в Україні: Резолюція 1755 (2010) Парламентської Асамблеї Ради Європи (Страсбург, Франція, 4 жовтня 2010 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_a19
- ⦿ Про засади антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2014-2017 роки : Закон України від 14 жовтня 2014 року: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1699-18>.
- ⦿ Про запобігання корупції: Закон України від від 14.10.2014 № 1700-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
- ⦿ Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>

- Ⓞ Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 № 1698-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>
- Ⓞ Про прокуратуру: Закон України від від 14.10.2014 № 1697-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
- Ⓞ Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон УРСР від 07.12.1984 № 8073-X [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
- Ⓞ Кодекс законів про працю України: Закон УРСР від 10.12.1971 № 322-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
- Ⓞ Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
- Ⓞ Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
- Ⓞ Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
- Ⓞ Про інформацію: Закон України в редакції від 01.01.2017 № 1774-1 9 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
- Ⓞ Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
- Ⓞ Про доступ до судових рішень: Закон України від 05.01.2017, підстава 1798-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3262-15>
- Ⓞ Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр>
- Ⓞ Про публічні закупівлі: Закон України від 11.06.2017 № 2019-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/922-19>
- Ⓞ Про державну службу: Закон України від 03.08.2017, № 2136-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
- Ⓞ Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України, редакція від 12.03.2017 №1-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>
- Ⓞ Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України ввід 30.06.1993 № 3341-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>
- Ⓞ Рішення Конституційного Суду України : від 09.02.1999 року № 1-рп/99 [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v001p710-99>.
- Ⓞ Рішення Конституційного Суду України : від 19.04.2000 № 6-рп/2000 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-00>.
- Ⓞ Рішення Конституційного Суду України : від 19.04.2000 № 6-рп/2000 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-00>.
- Ⓞ Про затвердження Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії) на 2015-2017 роки: Постанова Кабінету Міністрів України, редакція від 01.09.2015, підстава 625-2015-п: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/265-2015-%D0%BF>
- Ⓞ Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_029

ОКРЕМІ АНТИКОРУПЦІЙНІ РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

<https://antac.org.ua>

<http://www.u4.no/document/showdoc.cfm?id=23>

<http://shtab.net>

<http://eidos.org.ua/#all>

<http://nashigroshi.org>

<https://bihus.info>

<http://www.transparency.org/>

<http://ti-ukraine.org/>

www.corruptionresearchnetwork.org

[http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round2/GrecoRC1&2\(2010\)2_Add_RussianFederation_EN.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/greco/evaluations/round2/GrecoRC1&2(2010)2_Add_RussianFederation_EN.pdf)

<http://www.ustr.gov/sites/default/files/2013%20NTE.pdf>

<http://unpan1.un.org/intradoc/groups/public/documents/un/unpan020658.pdf>

<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXTPUBLICSECTORANDGOVERNANCE/0,,contentMDK:22996457~pagePK:148956~piPK:216618~theSitePK:286305,00.html>

<http://www.againstcorruption.eu/ru/> http://www.propublica.org/getinvolved/item/join-propublicas-reporting-network?utm_campaign=gi_action&utm_source=getinvolved

<http://www.oecd.org/corruption/acn>

<http://rclap.ru>

ACREC.ORG.UA

Київ, 2017